

108722 - klacht over afhandeling incident en melding veilig thuis door de adjunct-directeur gegrond omdat zij onzorgvuldig heeft gehandeld.

ADVIES

inzake de klacht van:

mevrouw [klaagster] en de heer [klager] te [plaatsnaam], ouders van [de leerling], klagers

tegen

mevrouw [adjunct-directeur/zorgcoördinator] van de Openbare Montessorischool [plaatsnaam] te [plaatsnaam], verweerster
gemachtigde: mevrouw [directeur van de school]

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 7 april 2019 hebben klagers een klacht tegen verweerster ingediend met de volgende inhoud:

Klagers klagen over de wijze waarop de adjunct-directeur/zorgcoördinator heeft gehandeld naar aanleiding van een voorval dat zou hebben plaatsgevonden op 31 januari 2019.

Verder klagen klagers erover dat de school een melding heeft gedaan bij Veilig Thuis.

Vanuit het secretariaat van de Commissie is telefonisch met partijen overlegd over de gewenste wijze van klachtafhandeling: mediation of formele klachtbehandeling. Naar aanleiding van de uitkomst van deze gesprekken is de klacht ter beoordeling voorgelegd aan de Commissie.

Verweerster heeft op 22 mei 2019 een verweerschrift ingediend.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 12 juni 2019 te Utrecht.

Klagers zijn ter zitting verschenen.

Verweerster is onder afzegging niet ter zitting verschenen. Zij werd vertegenwoordigd door mevrouw [directeur] van [de school] (verder te noemen: 'de school'), die werd vergezeld door de heer [directeur-bestuurder] van [het bevoegd gezag], als informant.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Hetgeen in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

[de leerling] is 8 jaar. Hij zit het schooljaar 2018-2019 in groep 5/6a van de school. Op 31 januari 2019 heeft verweerster een e-mail aan klagers gestuurd. Hierin stond dat zij op korte termijn een gesprek wenste met de ouders naar aanleiding van een voorval op school. Op 4 februari 2019 hebben klagers gesproken met de directie van de school (verweerster en mevrouw [directeur van de school]). De directie vertelde dat de school een e-mail had ontvangen van een ouder van een kind van de school. In de e-mail, gedateerd 26 januari 2019, gaf de ouder aan dat zij van haar dochter iets had gehoord dat haar dochter weer had gehoord van andere jongetjes; namelijk, dat [de leerling] met zijn piemel tussen de billen van een ander kind zou hebben gezeten. Ook zou [de leerling] op school vertellen dat hij tongzoent met zijn moeder, dat hij in de borsten van zijn moeder knijpt en dat thuis naakt wordt geslapen. Klaagster heeft hierover dezelfde dag met [de leerling] en met de moeder van het andere kind gesproken. Klaagster concludeerde dat er niets was gebeurd en dat sprake was van roddel. Haar bevindingen koppelde klagster terug met verweerster. De directie heeft hierop gesprekken gevoerd met ouders van betrokken leerlingen en met de kinderen. Ook heeft de directie aangegeven dat een professional (expert) de betrokken leerlingen zou gaan begeleiden. Over de wijze waarop de school de e-mail van 26 januari 2019 heeft behandeld zijn diepgaande verschillen van inzicht tussen klagers en verweerster ontstaan. Op 18 maart 2019 heeft verweerster klagers geschreven dat zij heeft geconstateerd dat de school een andere visie heeft op de ernst van het thuis naakt slapen en tongzoenen en dat een gesprek met klagers niet mogelijk was. Daarom heeft zij besloten een officiële melding bij Veilig Thuis te doen. Dat is ook gebeurd op 18 maart 2019. Op 7 april 2019 hebben klagers een klacht bij de Commissie ingediend.

3. VISIE PARTIJEN

Visie klagers

Toen klagster de directie liet weten dat er niets aan de hand was, besloot verweerster om met andere kinderen te gaan praten om te vragen wat zij gezien hadden. Hieruit blijkt dat verweerster klagster en daarmee ook [de leerling] niet geloofde. Klagers hebben hun ongerustheid uitgesproken over de gang van zaken en zij hebben voorts aangegeven dat zij graag in gesprek wilden blijven met de directie. Dat is echter niet gebeurd, klagers zijn nergens meer bij betrokken. De school zou een deskundige hebben ingeschakeld, maar klagers is daarvoor geen toestemming gevraagd. Bovendien bleek later dat de deskundige een groepsleerkracht van de school was. Op 18 februari 2019 heeft verweerster [de leerling] ondervraagd, zonder toestemming van klagster. Verweerster was hiertoe niet gerechtigd. Daarbij heeft verweerster [de leerling] gevraagd of hij met zijn moeder tongzoent, of thuis naakt wordt geslapen, of hij wel eens bij zijn moeder in bed slaapt en of in het gezin in bed wordt gegeten. Verweerster heeft eerst gezegd dat zij dit soort vragen best wel mocht stellen en later, toen zij er achter kwam dat zij onjuist had gehandeld, heeft zij ontkend dat zij [de leerling] vragen had gesteld en heeft zij gezegd dat hij uit zichzelf met informatie is gekomen.

Daarmee heeft zij [de leerling] weer neergezet als leugenaar. Bovendien heeft [de leerling] een naar gevoel aan het gesprek overgehouden. Hij voelde zich onbehagelijk door de kritiek van verweerster op hem en klaagster.

Klagers wilden dat er snel gehandeld zou worden, maar zij hebben pas op 7 maart 2019 een gesprek gehad met de bestuurder. In dit gesprek blijkt dat de school inmiddels, zonder dit vooraf af te stemmen met klagers, met tien kinderen gesprekken heeft gehad, terwijl met de ouders van deze kinderen een overleg is geweest. Klagers wilden ook een gesprek met de directie. De bestuurder heeft hen op 7 maart beloofd dat hij een gesprek zou arrangeren tussen klaagster en de directie om het vertrouwen te herstellen. Toen klaagster om dit gesprek verzocht bij e-mail van 17 maart 2019 liet verweerster op 18 maart 2019 per e-mail weten dat er geen basis van vertrouwen meer was. Daarnaast gaf verweerster aan over te zullen gaan tot een melding bij Veilig Thuis. In de laatste zin van de e-mail geeft verweerster dan ook nog eens aan dat het op de volgende donderdag geplande reguliere ondersteuningsoverleg tot nader order is opgeschoven. Door het overleg op te schorten misbruikt verweerster haar positie en dupeert daarmee [de leerling].

Over de melding bij Veilig thuis stelt klaagster dat deze onzorgvuldig is tot stand gekomen. Zo heeft de directie het 5-stappenplan van de meldcode niet gevolgd. De school geeft aan zorgen te hebben over de pedagogische thuissituatie, maar kan dit volstrekt niet onderbouwen. Daarnaast heeft de directie verwezen naar de cognitieve ontwikkeling van [de leerling]. Niet duidelijk is waarom dit in deze melding moet worden opgevoerd, aldus klagers.

Visie verweerster

Blijkbaar menen klagers dat sprake is van vooringenomenheid bij verweerster, maar dat is niet het geval. Verweerster betreurt het dat klagers het zo hebben ervaren.

Verweerster heeft niet op persoonlijke titel gehandeld. Zij heeft namens de directie en het team gesproken. De melding bij Veilig Thuis is gedaan nadat duidelijk werd dat een gesprek met ouders over de zorgen van school met betrekking tot hetgeen [de leerling] vertelde over de thuissituatie niet mogelijk was.

Nadat de school de e-mail van een ouder ontving heeft de directie met de betrokken ouders contact gezocht en gevraagd of zij met hun kinderen wilden praten. Nadat dit was gebeurd heeft de directie besloten met de jongens uit de groep te praten. Daarbij heeft de directie expertise ingeroepen om de school te ondersteunen bij dit ingewikkelde proces. De informatie die uit de gevoerde gesprekken naar voren kwam, maakte verder onderzoek noodzakelijk. Het was belangrijk om de roddels die ontstonden de kop in te drukken. Vervolgens is een externe KIVA-deskundige ingehuurd om de school te begeleiden en om de juiste interventies te doen. Klaagster heeft aangegeven zelf met betrokkenen te willen praten, maar verweerster heeft dit niet toegestaan omdat dit een onhanteerbare situatie zou opleveren.

De ingeschakelde expert heeft ook aangegeven dat het goed is om met de kinderen gesprekken te voeren. Verweerster heeft [de leerling] niet ondervraagd over privé zaken. Hij heeft uit zichzelf open verteld wat er in de groep is gebeurd en over hoe de zaken thuis gaan. In het gesprek dat met de bestuurder is gevoerd speelde een grote rol dat klagers excuus wilden. Hiervoor was geen aanleiding. Het gedrag van klaagster is als zeer intimiderend, provocerend en bedreigend ervaren. Verweerster heeft ook grote zorgen over de ontwikkeling van [de leerling] en over de thuissituatie. Deze zorgen heeft de directie gedeeld met een

medewerker van Veilig Thuis. Deze medewerker heeft geadviseerd een Veilig Thuis melding te doen omdat het de school niet lukte over de zorgen met klagers in gesprek te komen. Omdat de situatie tussen klagers en school gespannen is geraakt is het ondersteuningsoverleg opgeschort; een zinvol overleg is niet mogelijk, aldus verweerster.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Handelen school naar aanleiding van voorval

De Commissie stelt voorop dat het, om tot een afgewogen oordeel te kunnen komen, van belang is dat de Commissie volledig kennis kan nemen van de standpunten van partijen. Naast het schriftelijk verwoorden van de standpunten leert de ervaring dat het mondeling toelichten daarvan ter zitting waardevol is. De zitting kan een bijdrage leveren aan het nader tot elkaar brengen van partijen, aan het kweken van onderling begrip en aan het ophelderen van punten die nog onduidelijk zijn uit de stukken. De Commissie betreurt het dan ook dat verweerster niet ter zitting is verschenen.

Over de wijze waarop het vermeende voorval is afgehandeld, overweegt de Commissie als volgt. De e-mail van 26 januari 2019 aan school, waarin de ouder haar zorgen uitsprak, hield informatie in die de dochter van de ouder aan haar had verstrekt. Deze informatie, zo blijkt uit de e-mail, heeft de dochter weer gehoord van andere jongetjes uit de klas. Aldus heeft de school informatie gekregen uit de derde hand, waarbij niet viel te herleiden wie deze informatie had verstrekt. In dat licht bezien had naar het oordeel van de Commissie verweerster naar de ouders toe uiterst zorgvuldig moeten zijn in te zetten vervolgstappen. Nadat op 4 februari 2019 het gesprek op school met klaagster had plaatsgevonden, heeft klaagster nog diezelfde dag een e-mail aan de directie gezonden. Daarin heeft zij aangegeven dat haar zoon zich niet herkent in uitlatingen die hij gedaan zou hebben en evenmin in de schets van handelingen tussen hem en een andere leerling. Ook heeft klaagster aangegeven dat zij contact heeft gehad met de moeder van de andere leerling, die zich evenmin herkende in wat er gebeurd zou zijn. Gelet hierop en op de mogelijke impact van de melding op de zoon van klagers en in het licht van de oncontroleerbaarheid en anonimiteit van de bron van de melding had verweerster naar het oordeel van de Commissie verdere vervolgstappen moeten zetten in overleg met klaagster. Dat heeft verweerster niet gedaan. Verweerster heeft op 7 februari 2019 een e-mail aan klaagster gezonden waarin zij aangeeft verder onderzoek te zullen plegen en andere jongens uit de klas te zullen bevragen.

Desgevraagd door de Commissie heeft verweerster aangegeven dat de reden hiervoor was dat zij het nodig achtte roddels de kop in te drukken. Uit de e-mail van 7 februari 2019 komt echter naar voren dat verweerster waarheidsvinding voorop stelde en er geen blijk van gaf enig geloof te hechten aan de bevindingen van klaagster zoals verwoord in haar mail van 4 februari. Dit beeld wordt bevestigd door vervolghandelingen van verweerster, bijvoorbeeld een e-mail van 18 februari 2019 aan klagers waarin verweerster aangeeft een klacht te hebben ontvangen en dat zij wenst over te gaan tot herstel van de veiligheid in de groep. Onder deze omstandigheden, waarin klagers niet op zorgvuldige wijze betrokken werden bij de vervolgstappen, kan het klagers niet worden verweten dat de toonzetting van de correspondentie en de contacten tussen hen en verweerster veranderde en dat de communicatie min of meer vastliep. Zo is bijvoorbeeld gebleken dat verweerster als vervolgstappen heeft gezet -zonder

klagers daarbij te betrekken- , het bevragen van [de leerling] , het inschakelen van een deskundige en het voeren van KIVA-gesprekken met de leerlingen. Het voorgaande, gekoppeld aan het feit dat de directie in de periode januari 2019 tot 7 april 2019 slechts een keer heeft gesproken met klagers, leidt tot het oordeel dat verweerster in de afhandeling van de melding van 26 januari 2019 onzorgvuldig heeft gehandeld, zodat de klacht op dit onderdeel gegrond is.

Melding bij Veilig Thuis

De Wet Primair Onderwijs bepaalt in artikel 4b dat scholen een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling moeten opstellen. In de meldcode staat welke stappen een school moet zetten als zij huiselijk geweld of kindermishandeling vermoedt of signaleert. Lid 5 van artikel 4b bepaalt dat bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald welke stappen deze meldcode in ieder geval dient te bevatten. Deze algemene maatregel van bestuur is het Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Als stap 3 wordt hierin genoemd: 'Gesprek met cliënt/ouder'.

Ter zitting heeft de school aangegeven een meldcode te bezitten. Echter, de school heeft ter zitting erkend dat er vóór het doen van de melding Veilig Thuis niet met klagers is gesproken over het voornemen daartoe. Als reden hiervoor heeft de school aangevoerd dat er geen gesprek met klagers mogelijk was. De Commissie overweegt dat als er geen gesprek mogelijk was met klagers de oorzaak hiervan, gezien hetgeen over het vorige klachtonderdeel is overwogen, niet gevonden wordt in de houding van klagers maar in het handelen van de school zelf. In zoverre kan het argument van school worden gepasseerd. Daarenboven is niet gebleken van zelfs maar een poging om tot overleg te komen, bijvoorbeeld door klagers schriftelijk uit te nodigen voor een gesprek over een eventuele melding bij Veilig Thuis. De Commissie komt tot het oordeel dat de klacht op dit onderdeel eveneens gegrond is.

Tot slot overweegt de Commissie dat ter zitting nog is gebleken dat klagers bedenkingen hebben bij de wijze waarop het overleg met hen over het onderwijs aan [de leerling] door de school is vormgegeven nadat de verhouding tussen klagers en verweerster onder druk was komen te staan.

De school heeft ter zitting erkend dat vanaf 18 maart 2019 geen informatie meer met klagers is gedeeld over [de leerling], vanwege het ontbreken van vertrouwen van klagers in de school. De school heeft dit hersteld per 10 april 2019, toen er weer gesprekken op gang kwamen tussen klagers en school. De Commissie acht het evident dat meningsverschillen tussen ouders en school er niet toe mogen leiden dat geen informatie over de leerling aan de ouders wordt verstrekt.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht gegrond is.

Aldus gedaan te Utrecht op 10 juli 2019 door mr. E.J.M. Hofhuis, voorzitter, F.M. Beers en drs. L.F.P. Niessen, leden, in aanwezigheid van mr. J.A. Breunesse, secretaris.

mr. E.J.M. Hofhuis
voorzitter

mr. J.A. Breunesse
secretaris